

# БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

## САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/177/НА- СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: <a href="http://www.audit.mn">www.audit.mn</a> Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ахлах аудитор Б.Должмаа Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

## Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт /Баталгаажсан хувийг оруулах/



### БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн  
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,  
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101  
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement\_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.22 № 2/19  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

#### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

#### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

#### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй, 2023 онд 70426 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд 344,298.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 340,231.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, өөрийн орлогоор 10,000.0 мянган төгрөг оруулахаас гүйцэтгэлээр 6,748.1 мянган төгрөгийг оруулж, орлогын төлөвлөгөө 3,251.9 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

#### Аудитын гол асуудал

Байгууллагын санхүүгийн тайланд нийгмийн даатгалын шимтгэл, Жинст сумын Эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийн худалдан борлуулсан үнийн дүнг төсөвт бүрэн төвлөрүүлээгүй байгааг авлагаар бүртгээгүй, шатахууны тайланг буруу тайлагнасан зэрэг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлаас хэтрээгүй болно.

#### Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг

d:\2024 он\бичиг хэрэглэ4-албан бичиг.docx

5020107

хүлээх бөгөөд Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг Баянхонгор аймгийн Засаг дарга 93.3 хувиар үнэлсэн байна.

Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан, бараа материалын тайланг буруу тайлагнасан зөрчил бүрэн арилаагүй, 2023 онд давтан илэрсэн тул байгууллагын нягтлан бодогчид Төрийн аудитын тухай хуульд заасны дагуу хариуцлага тооцох албан шаардлага өгсөн.

Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

#### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

#### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ  
АУДИТОР



Б.МӨНХБАТ

## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>43,766,684.00</b>	<b>41,214,497.48</b>
<b>33</b>	<b>АВЛАГА</b>	<b>0</b>	<b>142,394.48</b>
<b>33500</b>	<b>Бусад авлага</b>	<b>0</b>	<b>142,394.48</b>
33510	Байгууллагаас авах авлага	0	142,394.48
<b>35</b>	<b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>	<b>43,766,684.00</b>	<b>41,072,103.00</b>
<b>35400</b>	<b>Хангамжийн материал</b>	<b>43,766,684.00</b>	<b>41,072,103.00</b>
35410	Бичиг хэргийн материал	348,899.00	533,499.00
35420	Аж ахуйн материал	13,417,785.00	10,538,604.00
35470	Бусад хангамжийн материал	30,000,000.00	30,000,000.00
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>10,238,191,588.12</b>	<b>11,970,194,104.10</b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	<b>10,238,191,588.12</b>	<b>11,970,194,104.10</b>
<b>39200</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	<b>10,231,801,288.12</b>	<b>11,963,803,804.10</b>
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	13,466,997,466.21	16,077,448,855.21
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,402,068,872.73	-4,289,035,162.97
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	852,012,390.06	850,177,806.06
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-758,947,806.61	-740,432,690.82
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	54,517,335.00	52,816,435.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,769,524.28	-33,493,002.29
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	20,271,120.00	20,271,120.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,377,890.38	-15,295,854.38
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	61,321,341.50	61,321,341.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,472,570.65	-20,293,343.21
39217	Ном	318,300.00	318,300.00
<b>39300</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	<b>6,390,300.00</b>	<b>6,390,300.00</b>
39301	Програм хангамж	450,000.00	450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-450,000.00	-450,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,390,300.00	6,390,300.00
<b>3</b>	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>	<b>10,281,958,272.12</b>	<b>12,011,408,601.58</b>
<b>4</b>	<b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>4,335,000,000.00</b>	<b>3,367,922,696.49</b>
<b>42</b>	<b>УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>4,335,000,000.00</b>	<b>3,367,922,696.49</b>
<b>42200</b>	<b>Урт хугацаат зээл</b>	<b>4,335,000,000.00</b>	<b>3,367,922,696.49</b>
<b>42210</b>	<b>Төгрөг</b>	<b>4,335,000,000.00</b>	<b>3,367,922,696.49</b>
42242	Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/	4,335,000,000.00	3,367,922,696.49
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>5,946,958,272.12</b>	<b>8,643,485,905.09</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	<b>5,946,958,272.12</b>	<b>8,643,485,905.09</b>
<b>51200</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	<b>847,034,181.64</b>	<b>3,543,561,814.61</b>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,676,497,408.85	1,814,111,485.15
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-829,463,227.21	1,729,450,329.46
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	5,099,924,090.48	5,099,924,090.48
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>	<b>10,281,958,272.12</b>	<b>12,011,408,601.58</b>

## 2.2 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
<b>I</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>397,813,235.00</b>	<b>3,672,817,892.00</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>192,509,135.00</b>	<b>3,337,536,592.00</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	<b>192,509,135.00</b>	<b>3,337,536,592.00</b>
<b>120004</b>	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>	<b>102,323,800.00</b>	<b>683,919,787.00</b>
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	102,323,800.00	683,919,787.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	88,957,335.00	2,653,616,805.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	1,228,000.00	0
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>205,304,100.00</b>	<b>335,281,300.00</b>
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>17,600,000.00</b>	<b>982,800.00</b>
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,600,000.00	982,800.00
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	<b>187,704,100.00</b>	<b>334,298,500.00</b>
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	187,704,100.00	334,298,500.00
<b>II</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>1,227,276,462.21</b>	<b>1,936,031,714.88</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>1,227,276,462.21</b>	<b>1,936,031,714.88</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>1,133,354,216.64</b>	<b>1,255,561,728.08</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>147,647,000.00</b>	<b>262,010,125.18</b>
210101	Үндсэн цалин	110,409,175.00	149,471,225.18
210102	Нэмэгдэл	22,646,139.00	95,378,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,930,000.00	17,160,000.00
210104	Урамшуулал	661,686.00	0
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>18,416,244.38</b>	<b>32,299,244.52</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,510,348.10	22,541,669.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,476,499.01	2,619,894.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,181,199.08	2,095,775.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	295,299.11	495,951.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,952,899.08	4,545,952.39
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>180,000.00</b>	<b>120,000.00</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	180,000.00	120,000.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>12,642,161.43</b>	<b>18,435,399.02</b>
210401	Бичиг хэрэг	4,642,160.00	5,535,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,000,000.00	9,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,800,001.43	2,699,999.02
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0	500,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>0</b>
210502	Хоол, хүнс	1,500,000.00	0
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>1,850,000.00</b>	<b>2,500,000.00</b>
210604	Урсгал засвар	1,850,000.00	2,500,000.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>5,201,300.00</b>	<b>13,904,000.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	5,201,300.00	13,904,000.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>25,587,934.00</b>	<b>5,439,537.00</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,088,870.00	4,950,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	121,525.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	199,064.00	275,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	0	92,512.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>920,329,576.83</b>	<b>920,853,422.36</b>
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	312,360.00	0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	920,017,216.83	920,853,422.36
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>93,922,245.57</b>	<b>680,469,986.80</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>1,500,000.00</b>
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00
<b>2133</b>	<b>Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	<b>92,282,900.00</b>	<b>678,154,447.00</b>
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	92,282,900.00	678,154,447.00
<b>2134</b>	<b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b>	<b>139,345.57</b>	<b>815,539.80</b>
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	139,345.57	815,539.80
<b>III</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)</b>	<b>-829,463,227.21</b>	<b>1,736,786,177.12</b>
<b>V</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>0</b>	<b>7,335,847.66</b>
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	4,166,666.66
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	3,169,181.00
<b>VI</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)</b>	<b>-829,463,227.21</b>	<b>1,729,450,329.46</b>

### 2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
<b>I</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>313,199,770.00</b>	<b>1,019,201,087.00</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>102,323,800.00</b>	<b>683,919,787.00</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	<b>102,323,800.00</b>	<b>683,919,787.00</b>
<b>120004</b>	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>	<b>102,323,800.00</b>	<b>683,919,787.00</b>
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	92,282,900.00	0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,040,900.00	683,919,787.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>210,875,970.00</b>	<b>335,281,300.00</b>
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>23,171,870.00</b>	<b>982,800.00</b>
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,600,000.00	982,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,571,870.00	0
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	<b>187,704,100.00</b>	<b>334,298,500.00</b>
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	187,704,100.00	334,298,500.00
<b>II</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>307,336,770.00</b>	<b>1,015,795,287.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>307,336,770.00</b>	<b>1,015,795,287.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>213,414,524.43</b>	<b>335,035,300.20</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>147,647,000.00</b>	<b>262,010,125.18</b>
210101	Үндсэн цалин	110,409,175.00	149,471,225.18
210102	Нэмэгдэл	22,646,139.00	95,378,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,930,000.00	17,160,000.00
210104	Урамшуулал	661,686.00	0
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>18,358,779.00</b>	<b>32,441,639.00</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,452,882.72	22,271,201.86

210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,476,499.01	2,619,894.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,181,199.08	2,095,775.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	295,299.11	495,951.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,952,899.08	4,958,814.74
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>180,000.00</b>	<b>120,000.00</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	180,000.00	120,000.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>12,557,151.43</b>	<b>18,619,999.02</b>
210401	Бичиг хэрэг	4,557,150.00	5,720,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,000,000.00	9,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,800,001.43	2,699,999.02
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0	500,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>0</b>
210502	Хоол, хүнс	1,500,000.00	0
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>1,850,000.00</b>	<b>2,500,000.00</b>
210604	Урсгал засвар	1,850,000.00	2,500,000.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>5,201,300.00</b>	<b>13,904,000.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	5,201,300.00	13,904,000.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>25,807,934.00</b>	<b>5,439,537.00</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,308,870.00	4,950,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	121,525.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	199,064.00	275,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	0	92,512.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>312,360.00</b>	<b>0</b>
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	312,360.00	0
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>93,922,245.57</b>	<b>680,759,986.80</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>1,500,000.00</b>
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00
<b>2133</b>	<b>Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	<b>92,282,900.00</b>	<b>677,461,647.00</b>
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	92,282,900.00	677,461,647.00
<b>2134</b>	<b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b>	<b>139,345.57</b>	<b>1,798,339.80</b>
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	139,345.57	815,539.80
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	982,800.00
<b>III</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)</b>	<b>5,863,000.00</b>	<b>3,405,800.00</b>
<b>V</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)</b>	<b>5,863,000.00</b>	<b>3,405,800.00</b>
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>5,863,000.00</b>	<b>3,405,800.00</b>
<b>2200</b>	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>	<b>5,863,000.00</b>	<b>3,405,800.00</b>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,863,000.00	3,405,800.00
<b>VI</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)</b>	<b>-5,863,000.00</b>	<b>-3,405,800.00</b>

## 2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	1,193,533,923.02	6,293,458,013.50
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	482,963,485.83	482,963,485.83
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,099,924,090.48	1,676,497,408.85	6,776,421,499.33
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	-829,463,227.21	-829,463,227.21
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	847,034,181.64	5,946,958,272.12
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	847,034,181.64	5,946,958,272.12
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	967,077,303.51	967,077,303.51
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,099,924,090.48	1,814,111,485.15	6,914,035,575.63
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	1,729,450,329.46	1,729,450,329.46
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,099,924,090.48	3,543,561,814.61	8,643,485,905.09

## 2.5 Аудит хийсэн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	344,298,500.00	340,231,100.20	4,067,399.80	98.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	344,298,500.00	340,231,100.20	4,067,399.80	98.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	342,798,500.00	338,731,100.20	4,067,399.80	98.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	265,344,700.00	262,010,125.18	3,334,574.82	98.74
210101	Үндсэн цалин	152,805,800.00	149,471,225.18	3,334,574.82	97.82
210102	Нэмэгдэл	95,378,900.00	95,378,900.00	0.00	100.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,160,000.00	17,160,000.00	0.00	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,168,100.00	32,441,639.00	726,461.00	97.81
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,554,300.00	22,271,201.86	283,098.14	98.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,653,400.00	2,619,894.59	33,505.41	98.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,122,800.00	2,095,775.87	27,024.13	98.73
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	530,700.00	495,951.94	34,748.06	93.45
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,306,900.00	4,958,814.74	348,085.26	93.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	120,000.00	120,000.00	0.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	120,000.00	120,000.00	0.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,622,000.00	18,619,999.02	2,000.98	99.99
210401	Бичиг хэрэг	5,722,000.00	5,720,000.00	2,000.00	99.97

210402	Тээвэр, шатахуун	9,000,000.00	9,000,000.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,700,000.00	2,699,999.02	0.98	100.00
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	100,000.00	0.00	100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	600,000.00	0.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>6,200,000.00</b>	<b>6,195,800.00</b>	4,200.00	99.93
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,700,000.00	3,695,800.00	4,200.00	99.89
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00	100.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>13,904,000.00</b>	<b>13,904,000.00</b>	0.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,904,000.00	13,904,000.00	0.00	100.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>5,439,700.00</b>	<b>5,439,537.00</b>	163.00	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,950,500.00	4,950,500.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	121,600.00	121,525.00	75.00	99.94
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,000.00	275,000.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	92,600.00	92,512.00	88.00	99.90
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>1,500,000.00</b>	0.00	100.00
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>1,500,000.00</b>	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100.00
<b>III</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	<b>344,298,500.00</b>	<b>340,231,100.20</b>	4,067,399.80	98.82
<b>32</b>	<b>ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	<b>334,298,500.00</b>	<b>333,482,960.20</b>	815,539.80	99.76
320001	Орон нутгийн төсвөөс	334,298,500.00	333,482,960.20	815,539.80	99.76
<b>35</b>	<b>ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС</b>	<b>10,000,000.00</b>	<b>6,748,140.00</b>	3,251,860.00	67.48
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	6,748,140.00	3,251,860.00	67.48
<b>62</b>	<b>АЖИЛЛАГСДЫН ТОО</b>	<b>13.00</b>	<b>13.00</b>	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	8.00	8.00	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.00
<b>65</b>	<b>ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ</b>	<b>13.00</b>	<b>13.00</b>	0.00	100.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	0.00	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4.00	4.00	0.00	100.00

## 2.6 Аудит хийсэн нэгтгэсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>	
<b>I</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>982,800.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>982,800.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>982,800.00</b>
<b>2133</b>	<b>Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	982,800.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	982,800.00
<b>II</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	982,800.00
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	982,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	982,800.00
<b>IV</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)</b>	<b>0</b>
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0

## Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 9,142.4 мянган төгрөгийн 2 алдаа<sup>1</sup> илэрснээс аудитын явцад авлага, бараа материалын тайланд алдааг залруулав.

Залруулсан алдаа:

1. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 142.4 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байгаа нь Иж бүрэн байх, Эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй авлагыг нэмэгдүүлж залруулсан.
2. Тайлант онд зарцуулсан 9,000.0 мянган төгрөгийн шатахууны тайланг байгууллагын нярав шатахууны сар бүрийн тайлангуудыг хасах үлдэгдэлтэй тайлагнасан байхад байгууллагын нягтлан бодогч хяналт тавьж ажиллаагүй байгаа нь Тасалбар болголт гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй тул бараа материалын тайланг залруулсан.

Аудитаар нийт 2,086.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчил<sup>2</sup> илэрснээс, 2,086.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, өмнөх аудитаар өгсөн шийдвэрүүдийг хангалтгүй биелүүлсэн байгууллагын нягтлан бодогчид хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

### 3.1. Төлбөрийн акт

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын даргын 2023 оны 68 дугаар захирамжийн дагуу тус байгууллагын дарга 2023 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдөр 3126951 регистрийн дугаартай “Бадамлан асах жаргал” ХХК-тай худалдах, худалдан авах гэрээ байгуулж, Жинст сумын эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг 4,386,670 (Дөрвөн сая гурван зуун наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгөөр худалдан авч, 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн дотор уг төлбөрийг хийхээр гэрээнд заасан байна.

“Бадамлан асах жаргал” ХХК 2023 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдөр 2,300,000 (Хоёр сая гурван зуун мянган) төгрөгийг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дансанд шилжүүлж, 2,086,670 (Хоёр сая наян зургаан мянга зургаан зуун далан) төгрөгийг төлөөгүй байхад санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй, гэрээний биелэлтийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага” гэсэн заалт, Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга, “Бадамлан асах жаргал” ХХК-тай байгуулсан худалдах, худалдан авах гэрээний 3.4 дэх “Худалдан авагч нь гэрээ албан ёсоор байгуулагдсанаас хойш 14 хоногийн дотор буюу 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 18 цаг 00 минутаас өмнө эд хөрөнгийн 4,386,670 төгрөгийг Орон нутгийн өмчийн газрын 100030051006 тоот дансанд шилжүүлнэ” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Жинст сумын Эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг худалдан борлуулсны орлогын 2,086,670 төгрөгийг “Бадамлан асах жаргал” ХХК-аар төлүүлж, Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төлбөрийг төвлөрүүлэх төлбөрийн актыг тогтоов.

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

<sup>2</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.



Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын даргын 2023 оны 68 дугаар захирамжийн дагуу тус байгууллагын дарга 2023 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдөр 3126951 регистрийн дугаартай "Бадамлан асах жаргал" ХХК-тай худалдах, худалдан авах гэрээ байгуулж, Жинст сумын эргэлтийн эмийн сангийн хөрөнгийг 4,386,670 төгрөгөөр худалдан авч, 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн дотор уг төлбөрийг хийхээр гэрээнд заасан байхад 2,086.7 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.	1	2,086.7	1	2,086.7									
Баянхонгор аймгийн ОНӨГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг дутуу байршуулсан зөрчил илэрч албан шаардлага өгсөн байхад 2023 оны мэдээллээс шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 186,508.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээ, 3,169.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг актлах 1 тушаал болон аудитын тайланг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй, бараа материалын тайланг зөрүүтэй бэлтгэсэн зөрчлийг 2023 онд давтан гаргасан байна.	1	-						1		0			
Дүн	2	2,086.7	1	2,086.7	1	-	0	-	0	0	0	0	0

**Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл**

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	<b>НИЙТ</b>	<b>1</b>	<b>1</b>			<b>1</b>			